CATALUNYA SOCIAL

Any VI. Núm. 278 ■ Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts. ■ 11 de setembre de 1926

PUBLICACIÓ SETMANAL | REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ Cameros, 3 (Passatge Orfeó Català) BARCELONA | APARTAT 273 TELÉF. S. P. 1114

A l'entorn de la persecució mexicana

Els lectors de CATALUNYA SOCIAL *hauran observat el gros èxit editorial del nostre setmanari, donant compte amb la deguda importància, des de fa molt de temps, de la persecució dels nostres estimadíssims germans els catòlics de Mèxic. La publicació de la gran pastoral del Bisbe d'Huejutla, que ha de passar a la posteritat amb un dels qualificatius més honorífics, íntegra i en la llengua original, ha servit, entre un gran sector de Catalunya, per a tonificar totes aquelles virtuts d'heroïcitat que la mansa vida quotidiana esmortueix de mica en mica, fins a convertir els homes en una mena d'éssers vegetatius, o de raça inferior...*

A Mèxic, la lluita està oberta declaradament entre els perseguidors del catoïcisme i els nostres germans. Hom diria que el món s'ha capgirat una mica, si en llegir els periòdics es fixa en l'apoteòsic triomf de Crist Eucarístic *a Chicago i la persecució canibalesca del govern mexicà, que afusella a mansalva honestes matrones i humils verges que no cometen altre delicte que pregar al* Déu de pau, *a Crist Triomfant.*

Sembla que la lluita religiosa de Mèxic ha de donar lloc a importants derivacions de política cristiana. Per de prompte tots els rotatius d'Europa donen acollida en llurs columnes, i en lloc d'honor, a aquesta èpica tragèdia dels nostres germans que es defensen com a braus. Una legió de màrtirs, sí, MARTIRS amb totes les majúscules, amb la mateixa fe dels primitius cristians, estan promptes a demostrar a tot el món civilitzat que aquella fe dels catecúmens no s'ha extingit.

El seu bon exemple ens estimularà a tots i donarà una pàgina de glòria a la Nació Mexicana. La sang dels innocents vessada fruitarà en el camp de l'espiritualitat d'aquell poble en la progressió evangèlica del cent per u.

Contemplem amb dolor les angoixes dels nostres germans de Mèxic, ultratjats, espoliats i perseguits. I sentim de no tenir en el nostre poder una allau d'eloqüència i de força per a anar a combatre com a bons al seu costat.

Sàpiguen els nostres germans mexicans que CATALUNYA SOCIAL *està amb ells i per ells treballarà en l'escassa mida de les seves forces, i amb* CATALUNYA SOCIAL, *tots els bons catòlics d'aquesta terra, que tant coneixen la persecució en els seus afectes més cars.*

La Suprema Ideaïtat del morir per viure, la gesta nobilíssima del poble català mexicà és un lenitiu per als homes que tant treballen per a l'espiritualització del poble. Es una corroboració magnífica d'aquell principi etern que l'Església Catòlica mai no morirà.

CATALUNYA SOCIAL *prega a tots els seus lectors una oració per a l'enderrocament de la tirania mexicana, que creient-se en el dret de dictar lleis, viola els principis de dret natural i de dret diví, sense la qual base aquelles no passen d'ésser altra cosa que fórmules vagues de despotisme i tirania diabòlica.*

Sembla impossible que en ple segle XX, *i en pie règim de democràcia, es ressuscitin en una República aquells principis ferotges que inspiraren els suprems dèspotes romans.*

Quanta veritat és que les paraules democràcia i democràtic com més es pronuncien més violades queden...

L'Església en la vida social dels pobles

L'accepció del catalanesc *església* en les llengües nòrdiques d'Europa, és una rel grega qui ve a dir *la casa del Senyor*. Aquest sentit es limitava als llocs on eren practicades les cerimònies del culte; però —el mateix que succeí amb altres paraules neoclàssiques — s'ha eixamplat en desenvolupar-se la noció de les coses i els costums. I avui, els mots *church, kirk, Kirche, kirka* són aplicats indistintament als temples, a la comunitat cristiana, a la clerecia i a les sectes infidels.

Inversament, han sofert la mateixa extensió els vocables mediterranis *església, église, iglesia* i també el gaèlic *eglwys,* la rel primària dels quals significa assemblea, i que ara hom decanta més sovint a la idea de *la casa de Déu.*

* * *

L'estructura dels recintes religiosos ha estat sempre relligada al descabdellament dels ritus i el dogma.

En començar la quarta centúria, advingué a Roma la pau constantiniana, l'endemà de les persecucions cruelíssimes de Dècius i Dioclecià. I després, amb l'accessió de Teodosi el Gran, el Cristianisme esdevenia la religió oficial de l'Imperi.

Diu Gaston Boissier (*La Religion Romaine d'Auguste aux Antonins*) que els primitius cristians figuraren en els *coemiterium ad catacumbae* la tomba d'Arimatea, de sepulcre horitzontal sota l'*arcosolium.*

La constitució temporal de la doctrina nova era encara molt rudimentària. Els *presbiterus* (ancians) oficiaven, els *diaconus* (servents) administraven els recaptes del culte i l'*episcopus* (zelador) era el cap de la comunitat. Però, en desenvolupar-se el ministeri de l'Església, els cristians s'acoblaren ja distintament en els dos grups essencials de clergues i seglars i hom instituí les jerarquies de la clerecia a semblança dels estaments socials del baix Imperi (*nobillissimes, illustres, clarissimes*) i damunt les quals el Sant Pare exercia la potestat suprema.

Aleshores, els artífexs qui bastien els temples, adoptaren l'estructura basilical, qui ha estat l'arquetipus de les esglésies cristianes.

A la basílica (demora reial) era administrada la justícia civil i hom concloïa els tractes del comerç. Era un casal ample, de teulada de fusta i amb una renglera doble de porxos a cada banda. La basílica Júlia, al Fòrum, encara és existent.

Al fons de l'aula hi havia el setial dels magistrats, tancat amb un cancell, i l'atri era el lloc reservat al poble.

Aquests trets perduraren en les esglésies primitives i els clergues qui oficiaven s'asseien als graons del presbiteri.

La incomunicació dels sacerdots de la resta dels fidels, a l'hora de la missa, revestia d'una major solemnitat el ritual. Fins i tot, després del cànon, davallava del sostre del temple una draperia allegòrica, qui reservava de l'esguard de la multitud l'acte de la consagració.

El chor era aleshores un lloc encongit entre el presbiteri i el creuer; però, després, s'eixamplà ultra mesura i ara ens adonem que, a les catedrals, sobretot, ha esdevingut una nosa que no és gaire avinent de remoure. Hom ha dit que aquesta intrusió era peculiar en el nostre ogival.

Les esglésies cristianes són, gairebé sempre, de planta cruciforme i orientades a l'Est.

En les grans catedrals gòtiques hom allargassà el creuer, per tal de bastir capelles absidals, de les quals la que era dedicada a la Verge Maria requeia darrera l'altar major. I, després, l'increment del cerimonial litúrgic induí els mestres de l'obra a ampliar encara les galeries laterals del temple.

El tipus circular, a l'estil del santuari de Jerusalem, era emprat solament en els absis i els baptisteris; només els Templers adoptaren en llurs esglésies titulars la forma rodona (Campo Santo, de Pisa; San Stefano Rotondo, a Roma).

Torras i Bages, en *La Tradició Catalana,* pondera la proporcionalitat i l'equilibri total de l'arquitectura basilical (romànica), qui convida més a la meditació ascètica que al misticisme de l'art ogival i qui havia d'identificar-se tant amb l'esperit reflexiu i moderat de Catalunya, on arrelà i hagué bella florida: Santa Maria de Ripoll, Sant Pere de Roda, Sant Martí Sarroca, Sant Pere de Terrassa, Sant Llorenç del Munt, Sant Pau del Camp.

L'harmonia i la racionalitat clàssiques perduraren en els temples romànics i tornaven l'home devot per concentració, mentre a l'església gòtica ho era per abstracció.

Però també el gòtic obeí, a Catalunya, al seny de la raça i bandejà les idealitzacions fantasioses d'altres contrades. Això féu, potser, que John Ruskin (*The Seven Lamps of Architecture*) el trobés impur (!).

De les exaltacions ogivals, Taine diu, a la *Philosophie de l'Art*: "Parure de femme nerveuse et surexcitée, dont la poésie malsaine indique une aspiration troublée et impuissante".

* * *

L'Església ha cercat sempre d'alleujar les fretures espirituals i materials dels pobles i, ja al temps de les catacumbes, l'òbol dels fidels era destinat, ensems que al manteniment del culte, al socors dels pobres i els malalts.

Els Apòstols havien iniciat llur obra prosèlita en els rengles humils, qui vivien obscurs a les ciutats de l'Imperi. Els estaments elevats de Roma ignoraven la Llei nova i Suetoni, a la història dels Dotze Cèsars, parla del Crist com si hagués estat un demagog allucinat.

Però, a la tercera centúria, les conversions de gent esclarida ja sovintejaven i, en advenir la pau constantiniana, el Cristianisme era difós damunt totes les terres de l'Orient.

El segle IV assenyala el començ de les fundacions monàstiques que hom havia d'estatuir després en la *Regula Monachorum,* de Sant Benet.

Els monjos vivien retrets als llocs desèrtics del país, on els senyors de la contrada els atorgaven el domini d'una porció de terra, qui aleshores no tenia gaire vàlua.

Els frares conreaven els camps, feien moltes lleis d'oficis i copiaven llibres antics. Els convents eren alhora la hisenda, l'obrador i l'escola comunals dels llogarrets qui s'hi redossaren i n'adoptaven sovint el Sant titular.

Els clergues, als temps carlovingis, participaven

al govern del regne i, com que eren la gent més lletrada, promulgaren les lleis (*capitularium*), en les quals és bo de rellevar que, per tal de mantenir els drets del poble, era defès rigorosament als comtes d'obligar els homes lliures a treballar la terra o de desposseir-los dels béns legítims.

Demés, eren tramesos sovint, a totes les contrades del país, els legats del rei (*missi dominici*), qui havien d'escatir el captenIment dels comtes i constrènyer-los, si calia, a derogar les sancions injustes que haguessin imposades.

Al nou cents, l'evangelització d'Europa ja era conclosa. Cada vilatge s'aixoplugava sota l'esglesiola i les prèdiques del Crist es difongueren fins a les terres més aspres.

Sota la cúpula del temple es congregava en rengles igualitaris el poble a la missa dominical; l'agulla lluent del cloquer era el guiatge del vianant, i la clamor sonora de les clotxes relligava en una comunió fecunda les pregueres humils a l'hora de l'Angelus.

A les piques baptismals, els infants eren ungits hereus de la benaurança perdurable, i el sacerdot, conseller de les inquietuds dels vivents, vetllava també el repòs dels morts soterrats a l'atri.

"Depuis que notre église est fermée, on vit comme des sauvages, on ne sait même plus quand c'est dimanche", reporta Maurici Barrès (*La Grande Pitié des Églises*), a l'hora del laïcisme estatal a França.

I J. W. Draper mateix (*Human Physiology*), diu que els jerarques de l'Església — sovint homes de naixença obscura — eren els suports inflexibles del dret i la raó davant la força.

Darrerament (*La Paraula Cristiana*, agost 1926) l'episcopat austríac ha rellevat en una lletra collectiva l'acció social de l'Església continuada en els segles, i sobretot la prohibició canònica de la usura en els préstecs i en la retribució del treball, qui són avui la fórmula odiosa de l'opressió capitalista.

A Catalunya, en començar la Reconquesta, els monestirs guardaren la cèl·lula viva de l'organisme social incipient encara i les normes immutables de la moral, la justícia i la cultura. I després, en superar els temps de confusió, difongueren damunt el nostre poble els benifets que havien preservats de la dispersió.

* * *

Aquestes suggestions ens han estat encomanades pel llibre de Feliu Elies (*La Catedral de Barcelona*), on, malgrat les errors que tota obra humana comporta, és exalçada la participació íntima de la nostra Seu en els trasbalsos de la ciutat.

JOSEP FLO-TÉRMENS

El fantasma de la llibertat

Voldria, caríssim lector, que la teva atenció es parés un breu moment en la figura emblemàtica de la llibertat...

Vet aquí vivent la dona representativa, abstreta, si vols, de les monedes i dels segells oficials de qualsevol nació republicana. Es la figura més impressionant de totes les que són símbol. Mira, contempla com va i ve, presa d'un majestàtic frenetisme, aquesta matrona. Es de la nissaga de les que van amb el cap alt i erguides per una inspiració de justícia consumativa. Els vents d'una superior espiritualitat s'emporten avares l'esbullada cabellera (les banderes nacionals no tenen altre origen que la remembrança d'aquesta noble voleiadissa). Mira-la bé ara com avança augusta amb els braços oberts, mostrant penjolls de cadenes encara sagnant del recent rompiment. I els pits inflats pel coratge sota la parraqueria d'una burda túnica?... Fàcilment et farà estremir amb calfred de sublimitat.

Però encara la pots concebre més impressionant considerant-la en un cas concret. Pren, per exemple, el moviment d'independència d'un poble injustament oprimit. En un dels episodis de carrer, la veuràs al front d'una gran multitud de ciutadans armats ben diversament i grotesca. Ara sí que és imponent de veres! Capitaneja el poble a un lloc determinat, i mentrestant la multitud s'engruixeix com riu que troba nous afluents. I és que els ciutadans que des de casa contemplen el pas de la llibertat, queden emborratxats només de veure-la passar tan majestuosa i noble (a despit dels parracs), encarnant l'ideal de la raó i la justícia. Es irresistible la seva mirada: arrossega com si tot de cop deixés profundament hipnotitzat amb un misteriós toc donat en el més íntim. Es el cas que tota la gent es llença enfollida al seu seguici, brandant els braços i ridant. Mes observa que ella, contrastant notòriament, no perd per un instant la serenitat, la vista fixa lleugerament enlairada, la boca obrint-se pausada per proferir un imperatiu categòric o entonar un himne de sagrada independència... Aquest és el genuí fantasma de la llibertat.

Un altre fantasma hi ha, però, semblant a aquest. Es, diries, la mateixa figura, vestida d'idèntica forma, mostrant també cadenes rompudes... Es, realment, la mateixa figura... només que abaixa el cap, buscant la terra amb la mirada. Sols amb aquesta petita diferència ja no és la noble matrona de la llibertat, sinó la repulsiva harpia del despotisme i el llibertinatge. No vola ja entre núvols gloriosos, acostant-se al sol, sinó que rastreja per les sinuositats de la terra, acostant-se inconscient al penyal on els déus la fermaran amb les mateixes cadenes que exhibeix, com antany fabulós Prometeu.

Llibertat — amarres de la terra rompudes per poder volar — és correlativa de justícia i santificació. Cadenes de la raó i la consciència rompudes per a engrapar millor la terra — llibertinatge — és correlativa de servitud.

Llibertat — vertadera llibertat — aixeca els ulls enlaire, i és aspiració a la perfecció, encara que sigui sacrifici desinteressat; és desig d'espiritualitat, per més que pressuposi sagnant lluita contra la corrupció; és noblesa de cor; és rectitud, és excel·lència de pensament; és l'afany natural de l'ànima a remuntar-se i dominar sobre ço que, segons raó, ha d'ésser dominat.

Llibertat — falsa llibertat — abaixa els ulls, i és

llibertat de pensament i de cor, encara que sigui abjecció en l'error i en el mal; és llibertat d'impremta i de tribuna, per més que sigui acte damnable de difamació pública, de mentida i de pervertir el proisme, és llibertat de religió i de cultes, i no hi fa res que sigui irracional d'adorar el déu Sol, el déu Bou i el déu Rave...

Llibertat — falsa llibertat — és abjecta igualació de drets entre el bé i el mal. De llibertat no hauria de seguir-se cap mal, i no obstant, degut a aquesta desviació, quants i quants crims no s'amaguen sota el seu nom sacrosant! Aquesta és una prova que existeix falsa llibertat.

Esvera la gran facilitat amb què llibertat degenera en despotisme: n'hi ha prou de considerar que contades revoltes populars no han estat mancades d'un principi noble i enlairat, és a dir, perfectament presidides de vertadera llibertat, i, no obstant, quantes revolucions i sovietismes en més petita o grossa escala!

Caríssim lector, l'exaltador fantasma de llibertat és una promesa i una amenaça, és un àngel i un dimoni, és una alta aspiració i un baix apetit. Quan el vegis papallonejar davant teu, observa només si va cap alt o cap baix.

J. TORRENT F.

Divagacions d'estiu

En els pobles on existeix un petit nucli d'estiuejants, es poden fer observacions molt curioses. A la ciutat la vida és tan intensa i tan complexa que no ens adonem de moltes coses.

Són molts els estiuejants que s'avorreixen. El paisatge no els diu res. Per a passar l'estona seuen a l'entorn d'una tauleta i juguen. Per poc observadors que sigueu us adoneu de seguida dels efectes del joc. Tots són amics, però amb les cartes a la mà no són més que jugadors. Es discuteixen les jugades apassionadament, i quan el joc s'acaba i passen comptes, els que han perdut s'allunyen consirosos. Després vénen les murmuracions. Els que han guanyat són titllats de jugadors d'ofici. El joc que els havia de divertir els separa.

Quan un hom esguarda el rostre dels jugadors i es fixa amb les conseqüències del joc, troba molt just i molt natural que no es permeti jugar. El joc és una invenció del diable. Es el desvetllador de les passions més abjectes. Moltes vegades jugant l'home perd la seva dignitat.

Mentre els pares juguen els joves ballen. Hem parlat ja tantes vegades del ball que no volem insistir. Els balls moderns que han estat importats d'Amèrica els considerem altament embrutidors. Són la negació de la bellesa. Quan un hom sent sonar el *jazz-band*, té la sensació que en els aires piafa el cavall d'Atila.

Cada dia es va accentuant més la crisi que travessa la civilització llatina. Amèrica envaeix Europa. Un home que porta la llum llatina dins l'esperit, no pot de cap manera acceptar aquests balls exòtics que converteixen les donzelles que els ballen en figures grotesques. La joventut materialitzada rebutja els balls populars perquè són innocents. Sempre serà més suggestiu poder abraçar impunement una donzella.

La sardana per aquesta joventut és una dansa ensopida. Donar la mà a una donzella és una cosa massa innocent. Les danses belles són les que permeten les aproximacions.

Una de les coses més divertides és escoltar les converses d'aquesta mena de joventut. Són tan frívols i tan lleugers que únicament parlen de coses banals.

El més graciós és que tothom es tuteja. Abans es tutejaven les donzelles amigues, però ara es tutegen també amb els joves. No creieu pas que els uneixin vincles d'amistat molt antiga. Moltes vegades és una amistat de dies. Volen ésser distingits i no s'adonen que tutejar-se quan no existeix una vera amistat és propi de la plebs.

El tuteig porta com a conseqüència una familiaritat i una franquesa que mai no hauria d'existir entre els joves i les donzelles honestes. Com poden ésser respectades aquestes donzelles que es deixen tutejar per un jove que gairebé no coneixen? Si es volen diferenciar, per què no restableixen el nobilíssim i catalaníssim vós? El tu, quan no hi ha amistat, és propi de plebeus.

Entre la gent noble, hi ha alguns personatges dignes d'ésser observats per un humorista. Els que tenen un títol nobiliari, quasi mai fan vida de relació amb la resta de la colònia. L'orgull és una de les debilitats humanes que sempre m'ha fet riure. Orgull i niciesa són dues paraules sinònimes. L'orgull és el comble de la imbecilitat.

Aquests nobles acostumen a viure en una casa d'aspecte senyorial, al frontispici de la qual hi ha un escut. No es veuen enlloc. Passegen per camins solitaris a posta de sol. Si la colònia organitza una festa benèfica, no hi assisteixen, però trameten un donatiu.

Un d'aquests nobles que es pren la noblesa tan seriosament, té una capella; i els diumenges, quan s'hi celebra missa, no permet que l'oeixin ni les serventes ni els masovers. Aquests han de fer mitja hora de camí per oir la santa missa. Senyor! quin orgull més gran!

No és pas aquesta la noblesa patriarcal, que és la veritable noblesa! De vegades un títol fa perdre el seny als homes que abans eren discrets. Els nobles improvisats són els més perillosos. Quin concepte més petit tenen de la noblesa! A tot arreu existeixen seleccions d'homes, però de vegades aquesta selecció és a la inversa. La selecció l'hem de cercar en l'esperit i en la intelligència. Un noble amb mentalitat de plebeu, per grans esforços que faci, no es podrà moure d'arran de terra. Es l'espiritualitat la que ens dóna ales per enlairar-nos! Es pot dir que tots portem el bacil de l'orgull dins de la sang. Esgratinyeu una mica l'home més humil i veureu cuetejar l'orgull. Costa tant ésser humil, que és una de les virtuts més difícils de practicar. Quasi mai vo-

lem acotar el cap. Ens plau més redreçar-nos i esguardar fit a fit els homes.

Per ventura no és l'orgull el que separa els pecadors de Déu? Si fossin humils no reconeixerien que han prevaricat?

La majoria dels mals que afligeixen la pobra humanitat es deuen a l'orgull.

Tots aquests mals podrien evitar-se si sabéssim mirar cap endintre. Però als joves i a les donzelles d'ara no els podem demanar aquest sacrifici.

Mirar cap endintre vol dir fer vida interior, i ells ja en tenen prou amb les sonoritats voluptuoses d'un *fox-trot* o un *charleston*.

MARIA BONSHOMS

La bandera roja

El drap vermell que les multituds enfurides han escollit per bandera, és una mena de símbol; símbol de sang, però de sang innocent, sang que clama venjança al Cel i que els homes de cor noble hem de mirar amb horror; com si no hi haguessin altres símbols menys fastigosos i més nobles per a ajuntar en un sol amor la humanitat!

Aquesta bandera roja és la que empeny el món a viure en una constant conflagració d'odis guerrers i lluites revolucionàries i fratricides. A Rússia, Xina, Mèxic, Polònia i fins en la mateixa Anglaterra, es succeeixen les guerres: religioses unes, socials altres, econòmiques moltes, diplomàtiques les més, però totes elles prenyades d'odis, totes engendradores de fam, dolor, extermini i mort.

Satanàs és el que mou els "esperits forts" de la nostra època, amb l'ensenya roja per símbol, "seduint el món", arrossegant la nostra societat moderna i descreguda pel llot de les concupiscències i enveges, pretenent eclipsar la influència del Cristianisme, volent-lo reduir a la mínima expressió.

Satanàs ha procurat sempre que la bandera roja triomfés per tots els indrets, i a fe que ho ha intentat sempre, car mai no li han mancat collaboradors que han donat llur concurs a la seva obra de destrucció, de dissolució, d'extermini i d'enemistats. Un dia recorregué triomfant els carrers de Gènova, Milà, Bolonya i Nàpols, i es desplegà en la pròpia Ciutat Eterna, projectant la seva ombra sobre el mateix Vaticà, pel qual motiu Lleó XIII, en el Consistori de juny de 1899, manifestà al món el seu sentiment per aquell acte públic vertaderament satànic. "Roma, digué, ha vist dintre dels seus murs una immensa turba i processons amb banderes cínicament hostils a la religió. I, el que encara és més espantós, arribaren a figurar en elles algunes banderes amb l'efígie del mal esperit que negà en el Cel l'obediència a l'Altíssim i és príncep dels sediciosos i cap de totes les revolucions".

Aquests fets passats i els presents ens posen al davant dels nostres ulls l'eterna paradoxa: els que ens prediquen sempre la desobediència, l'odi, l'extermini, engendradors de revolucions i sedicions de totes menes, els que taquen llurs mans amb sang humana, són els que diuen que ens volen fer feliços, però els que cauen ja no s'aixequen mai més; els que passen malalties es moren en el més trist abandó; els que pateixen fam i misèria no poden apagar la fam ni eixugar la misèria; i encara més: han deixat sembrada la llavor en el cor dels desheretats, perquè hi creixin la set de venjança, el desig d'extermini i la fam de sembrar la terra de cadàvers regant-la amb sang humana.

Aquestes manifestacions satàniques que glossem havien estat preparades feia anys per les predicacions també satàniques. L'any 1865, els estudiants belgues reunits a Lieja pogueren escoltar el socialista Lafargue que s'expressava amb aquests mots: "Què ve a ser la revolució? El triomf del treball sobre el capital, de l'obrer sobre el paràsit, de l'home sobre Déu", i acabà encara amb paraules que constituïen les més horribles blasfèmies, i que nosaltres no podem recollir des d'aquestes pàgines, fent l'apologia de la guerra de l'home contra Déu, que inclou necessàriament la guerra de l'home contra l'home.

Aquests homes que sempre prediquen l'odi i la guerra i que fan flamejar en l'edifici social la bandera roja tacada amb la sang dels nostres germans, són els que ens prometen fer-nos feliços. És la bandera roja l'emblema dels socialistes doctrinaris que basen la felicitat humana en la rebeldia individual, en la revolució social, en l'odi de nacions i races, en la lluita perpètua de la humanitat, lluita de l'home contra l'home, lluita de l'home contra Déu, amb la mateixa tendència de sempre de posar l'home en lloc de Déu, o sigui la repetició de l'ambició que es manifestà per primera vegada en el Paradís, inspirada per Satanàs als nostres primers pares, dient-los: "Sereu iguals a Déu", i que els socialistes d'ara, perpetuant l'eco diabòlic, repeteixen a l'orella dels proletaris de tot el món. Ningú no vol obeir, però tots volen manar, i els caps-pares del Socialisme fan tot el que neguen als altres: manar, dogmatitzar, governar, fer-se obeir, gaudir de les riqueses, procurar-se el millor benestar, negar l'autoritat als altres que no han estat tan audaciosos com ells.

Aquesta és l'obra dels que tenen per símbol la bandera roja. Les passions revolucionàries han desterrat violentment i molt lluny la pau tan desitjada pels homes de bona voluntat.

No podia ésser d'altra manera. Els homes volen ésser "déus", i no es volen deturar a capir les misèries humanes, ni les baixes passions ni llur insignificància.

Mentre la humanitat esborri del seu cor el senyal de la vertadera redempció humana, que és la Creu, i en el seu lloc col·loqui la bandera roja com signe fatídic de sang que esborrona, no esperem pas poder fruir de la pau que els pobles necessiten, i conformem-nos a sofrir el nostre extermini de poble a poble, de raça a raça, de germà a germà i d'home a home, i quan la terra sigui una muntanya de cranis i ossos humans, podrem deixar-hi palplantada una gran bandera roja amb la vera efígie de Satanàs, o sigui el vertader esperit socialista...

LLUÍS G. FÀBREGA I AMAT

I va de conte...

Una vegada era un rei, reaccionari, retrògrad, clerical, absolut, el qual va fer dictar una constitució especial per al seu reialme, a gust de les seves idees, i, com que era molt amic dels *jesuïtes*, la constitució fou redactada en termes que els súbdits d'aquell rei no tenien altra llibertat que la que estava decretada.

S'obligava anar a Missa a tothom, a resar el Rosari cada dia en havent sopat, i no es permetia altra lectura que els devocionaris i les lectures místiques.

Es tancaren els cafès i cases de diversions, i no es coneixien altres esbarjos que les processons i romeries.

La gent havia de carregar al coll medalles, creus i emblemes religiosos, i per a tot s'havia de menester permís especial del rei, i aquest permetia o no la pràctica de tots els actes de la vida.

La premsa no podia parlar d'altres coses que de les de l'Església i dels capellans, de les processons i festes religioses. Com que la constitució era clerical, en aquell reialme no hi havia altra vida que la imposada pels que manaven, inspirats per aquell rei tan savi, bo i especial.

Al qui es negava a anar a Missa el feien flagellar; no es permetia l'entrada a gent estranya que professessin altres idees que no estiguessin en consonància amb la constitució del país; tots havien d'anar a Missa, a confessar i a combregar, sempre que el rei ho manava; es llevaven al matí a l'hora que la constitució hi obligava; la gent se n'anava a dormir amb la mateixa ordenació; res, que el rei s'havia posat al magí que la constitució digués el que ell volia, i no quedava més remei que complir-la, i el qui s'hi negava se'n feia set pedres o havia d'emigrar.

Era aquell un país ideal; tots pensaven igual, i per això no hi havia mai conflictes. Era la sucursal del Paradís.

Hi ha algun dels nostres lectors que desitgi anar a viure-hi? Aquest país existeix, però a l'inrevés, posant en lloc d'un rei un President de la República. Jo us diré on és, i seriosament.

A Amèrica hi ha un país molt noble, molt gran i molt ric, que es diu Mèxic. Això no és cap descobriment, encara que ho sembli.

Mèxic té un President, que es diu Calles, i té uns Ministres que a tot li diuen amén, dels quals sobresurt un que es diu Puig Casaurane i és ministre d'Instrucció Pública en el Gabinet Roig del Govern de Mèxic.

Es l'home que es complau a perseguir les monges catòliques, i frueix de fer-les sofrir en les seves persecucions. Es ell qui ha posat en pràctica contra les escoles catòliques la Constitució de 1917, i l'autor de les normes següents:

"Cap comunitat religiosa, de qualsevol mena que sigui, no pot encarregar-se de cap escola.—Les Germanes que dediquin llur vida a l'educació cristiana han de viure com a particulars fora de llurs convents. — No poden portar hàbit religiós. — No poden mencionar mai el Nom de Déu als seus deixebles. — Han de clausurar-se les seves capelles privades, de manera que no puguin practicar cap culte catòlic. — Cap sacerdot no pot visitar mai l'Escola. — Cap emblema religiós no podrà ésser exposat a les Escoles. — El deixeble no podrà portar mai creus o medalles al coll, o suspeses a l'uniforme o vestit. — L'Escola ha de subjectar-se en tot als bolxevistes assenyalats com inspectors i espies pel senyor Puig Casaurane".

Sembla que a algun dels meus lectors no li ha agradat el conte.

El que semblava inversemblant, quan deia que hi havia un rei clerical que obligava a tots a anar a Missa, no ho sembla ara que un President priva d'anar-hi a tots. I el cas és el mateix, solament que encara no s'ha donat mai el cas que un govern clerical ens faci anar a Missa i a les processons, a tots, per força, mentre que els governs anticlericals ens priven a tots d'anar-hi.

No s'ha donat mai el cas que un govern catòlic, amb constitucions catòliques, ens obligui a penjar al coll de tots, creus, medalles i emblemes religiosos, però sí existeix un govern anticlerical que ens priva que portem emblemes, medalles i creus als que desitgem portar-ne.

Ah, tingueu-ho per segur, amics que em llegiu, si algun dia un govern catòlic, que també n'hi ha en el món, es permetés de publicar una constitució per a ús dels catòlics, negant la personalitat i l'actuació als anticlericals que amb llurs idees pensessin i s'oposessin al pensar de la majoria, dic malament, ni tan sols de la majoria, sinó que s'oposessin simplement a la manera de pensar dels quatre clericals o catòlics que manessin, oh, com cridarien els anticlericals de tot el món, la Lliga dels Drets de l'Home, les Sectes tenebroses, els comitès internacionals, els escandalosos internacionals, tota la canalla, el detritus social i el rebuig de les societats; formant una bigarrada contumèlia, s'unirien per cridar: "Abaix la tirania!", "Visca la llibertat del pensament!", "Visca allò i mori això!", i es bellugarien sense parar fins a fer tambalejar la màquina espiritualista del Catolicisme, al qual presentarien com el Credo absolutista, inspirat en el reaccionarisme dels que pensen convertir el món en un vast temple de monjos i monges de clausura, amb cadenes als peus, cadenats a les boques i amb gestos demanant perdó.

Un sectari mexicà, que fa de President en una República catòlica, amb altres sectaris, havent d'obeir, tots plegats, les ordres de les sectes internacionals, dictaren una constitució, com la del rei del conte, i privar als catòlics mexicans que puguin manifestar llurs idees, és igual a obligar-los a fer el que els anticlericals vulguin i els manin.

En canvi, els homes avançats callen i no diuen una sola paraula... Dic malament; sí que diuen quelcom els radicals d'alguns indrets. Trameten missatges d'adhesió a Calles, animant-lo a seguir la seva campanya d'oprobis i odis en contra dels catòlics, en un país catòlic. El satanisme dels anticlericals que no fan altra cosa que usar la força contra la veritat i l'amor, el desig d'entronitzar l'odi de Satanàs en els Estats contra la caritat del Cor de Crist.

Però no! El satanisme no triomfarà contra Déu. En va lluita l'esperit del mal contra l'esperit del bé. En aquesta lluita sempre serà vençut definitivament

l'error per la veritat; l'odi per l'amor i la guerra per la pau.

L'Església Catòlica sofreix ara a Mèxic, però triomfa als Estats Units, a França, a Anglaterra, amb pas segur i creixent. Ja fa vint segles que suporta envestides i escomeses dels seus enemics, però sempre en surt triomfant i més esplendorosa. Ja el socialista Lafargue en certa ocasió ho reconeixia així, dient als joves estudiants de Lieja aquestes paraules: "Molts segles fa que sentim parlar del Catolicisme, màquina la més forta que en punt a espiritualisme s'hagi pogut inventar: per desgràcia es manté en la seva solidesa". Així és, certament, i així es mantindrà infalliblement fins a la consumació dels segles per desgràcia dels impius. Aquests moren, però l'Església no morirà mai.

Dioclecià, Neró, Luter, Voltaire i tots els matadors de l'Església, de tots els temps, han mort, i l'Església encara belluga.

Calles morirà, algun dia, potser a no trigar, com moriran els seus collaboradors i companys, i l'Església Catòlica és segur que tornarà a imperar triomfant i amorosa en el poble de Mèxic al qual, en moments d'ofuscació i servilisme sectari, han volgut confondre i rebaixar els seus mals governants d'ara.

LLUÍS G. FÀBREGA I AMAT

Espurnes

Fa poc que en el turó prop del Vaticà s'inauguraren els camps de recreu comprats i arreglats pels Cavallers de Colomb dels Estats Units per als nois i joves de Roma. Assistiren a la cerimònia diversos Cardenals i el Cos Diplomàtic.

Cada notícia d'aquestes ens demostra que els americans estan entestats a clericalitzar-nos de bo de bo. De quina mena de pasta seran aquests republicans, tan diferents dels que coneixem a Espanya?

* * *

David Goldstein, natural de Boston, convertit del judaisme a la religió catòlica, i durant molts anys, conferenciant catòlic, fou nomenat pel "Catholic Guild of Israel", de Londres, per a representar els jueus catòlics d'Anglaterra al Congrés Eucarístic de Chicago. Féu el viatge des de Boston en l'auto de la "Catholic Truth Guild", de la qual és secretari, i pronuncià discursos pels carrers i parcs de l'auto estant.

La "Catholic Guild of Israel" fou establerta en 1917 pel Papa Benet XV, i està sota el patronat directe de Sa Eminència el Cardenal Arquebisbe de Westminster. Aquesta associació es compon de molts membres jueus convertits a l'Església Catòlica, que treballen per la conversió d'Israel per mitjà d'oracions, distribució de literatura, sermons i conferències. El treball de la "Guild" es porta a cap amb l'ajut de la Societat de Sacerdots i Societat de Germanes de Nostra Dona de Sion. Ambdues congregacions foren fundades pel Pare Teodor Ratisbone, el convertidor de jueus, a mitjans del passat segle.

Aquestes notícies han d'alegrar-nos a tots els catòlics, qui hem de procurar que siguin conegudes de tots.

ADMINISTRACIÓ DE "CATALUNYA SOCIAL"

Una volta acabat l'estiueig, convé que els subscriptors estiuejants avisin a aquesta Administració, per a enviar-los «*Catalunya Social*» al seu domicili ordinari.

Avençat com està el present any, urgeix que els subscriptors que no estiguin al corrent de pagament, s'hi posin com més aviat millor.

Aquesta Administració agrairà de debò als subscriptors de «*Catalunya Social*» que se serveixin fer els pagaments directament a la mateixa, a l'objecte d'evitar-li despeses de comissions, demores i feina.

L'Administrador.

La desferra d'una gran ciutat

La protecció a la Infància

IV i ÚLTIM

La socialització de la caritat per mitjà de l'Asil treu bona part de la flaire d'aquella esponerosa virtut, manada per Jesús als seus fidels seguidors, i encara que d'aquella almoina que rep l'Asil en surti profitós el conjunt del cos social, li manca el fi principal, que no és altre que el nostre propi profit, en exercitar personalment la caritat.

I si no, dieu-me què en resta de consolació i ensems de satisfacció del nostre esperit després d'haver practicat una visita a un Asil qualsevol?

L'ànim resta adolorit en contemplar tantes dissorts amuntegades, tantes històries tristes, tantes tragèdies, repugnants potser. Sortiu d'allí amb el cor ple d'angoixa per no poder esplaiar-vos i alleugerir tanta malvestat. L'afecte i en cert punt estimació que poseu en els pobres que personalment visiteu i conhorteu amb consells, cerca de treball o almoina, és realment ja el premi en aquesta vida que Jesús va prometre als que complissin els manaments i exercitessin la caritat vers el proisme.

Reconeixem que l'Asil ben orientat, regit i governat, acompleix una funció social en els nostres temps, i, com exemples, cal esmentar els asils de l'Institut de Sant Joan de Déu, els de Sant Rafael, els de l'Institut Salesià d'Arts i Oficis, els d'Orbs i anormals, els de les Oblates del Sant Redemptor, on es recullen tantes desgraciades caigudes en el vici i la prostitució, per a regenerar-se. Els Asils, en terme genèric, Grup Benèfic de la Junta de Protecció a la Infància, Casa de Caritat, Germanetes dels Pobres i alguns més que no cal esmentar, són també dignes de lloança.

Ja sabem que tots els Asils poden ensenyar un historial del bé prodigat, dels fruits conquerits, i dels beneficis que han reportat a la societat; mes, pocs n'hi haurà que nosaltres sapiguem, i en els temps actuals, que puguin amb orgull donar a la llum pública un historial tan complet i interessant com l'Asil que constitueix, per dir-ho així, la Junta de Protecció a la Infància.

La desferra humana que s'aixopluga en una gran ciutat com és Barcelona, forçosament ha de tenir una forta i apta entitat que faci menys afrosa aquesta malastruga que d'arreu contínuament desemboca a la nostra ciutat, i així no es donin els espectacles denigrants que el carrer primer, i la presó després, es converteixin en l'escola dels mals costums, del vici i del crim per a tants i tants d'infants abandonats de llurs pares i família (els que en tenen) o bé producte de la cràpula, de la desgràcia i del vici.

Aquesta obra de sanejament social, portada a cap tan fructuosament per la dita entitat a fi d'arribar a la fita d'avui, ha tingut un llarg període de gestació, és veritat, mes el cert és que compleix un dels objectes principals per al qual fou instituïda. La seva tasca no resta pas estancada com la major part de la tasca d'altres Juntes d'Asils i Comunitats, que haurien de posar-se al compàs dels temps actuals, renovellant-se, estenent i eixamplant vers altres indrets més profitosos les seves energies.

Des que en l'any 1915 fou fundada la Protecció a la Infància, fins al present, han passat per les oficines de la dita Institució 28.452 infants d'ambdós sexes, als quals s'ha obert expedient d'investigació amb totes les dades, filiació, antecedents de família, etc., etc.

De tots aquests menors dels qui la Protecció a la Infància s'ha preocupat, i que ha trobat perduts, abandonats, per aquests mons de Déu i del dimoni, la major part han estat retornats a les famílies llurs, altres repatriats als seus pobles i 6.235 emparats per la dita Institució, que té actualment emparats en diferents Asils, 531 menors i 30 de collocats en situació familiar.

Complement de la Protecció a la Infància ha estat la institució del Tribunal per a Nois, petits delinqüents, primer graó dels qui més endavant, forçosament i inexorablement, haurien d'ésser carn de presidi. Vegi's uns quants números de la tasca del Tribunal des de l'any 1921 fins avui dia. En prop de cinc anys el Tribunal per a Nois de Barcelona ha hagut d'intervenir en 3.161 assumptes de la seva jurisdicció. Resolent dits judicis, la meitat dels processats han estat absolts; l'altra meitat s'han considerat mereixedors de correctiu, de vigilància, esmena i tutela. Aquests són els qui, en temps passats, feien cap al pati de la Gardunya, d'infamant record, on, després d'un aprenentatge del vici, de les arts del robatori i de la criminalitat més abjecta, sortien degenerats i fatalment empesos a tornar a ocupar el lloc que havien deixat buit...

Avui, però, d'aquests 1.536 menors als qui la Llei manava tancar reixes endins, més de 1.000 han estat regenerats, retornant a llurs famílies; 387 estan escampats en diversos Asils i Institucions de sanejament social, i 68 collocats i tutelats fora de l'Asil de la Protecció a la Infància.

Segons les aptituds de quiscun, uns estant treballant la terra, o en ramaderies i lleteries; altres en diferents oficis i indústries, i tots es fan persones de profit per a ells, llurs famílies i la societat. No és aquest el moment oportú per a donar detallada nota del profit de tants i tants casos com per la gràcia de Déu cada dia enriqueixen la tasca mil voltes benaurada del Tribunal de Nois i de la Protecció a la Infància.

Omple de joia el cor de veure convertits en honrats obrers i obreres, els qui d'altra manera serien criminals els uns, prostitutes les altres, i ara constitueixen famílies honrades encara que no puguin portar molts d'ells un bon nom de pare o de mare com desitjarien. Ara recomencen l'arbre de la família, santificat per la Religió, la bona conducta i l'amor de Déu.

Però no para pas aquí la tasca de l'Asil en general, que és tasca de més transcendència encara. Tota

la valor de la institució reclama que en sortir de l'Asil els qui han romàs uns anys dintre les seves parets, sense família, sense parents, sense amics, sense cap ànima generosa a qui poder confiar les angoixes i les dissorts de la vida, ni poder ésser conduïts, animats ni aconsellats, no tornin a ésser engolits per la malura social i l'ambient de vici que arreu es respira engruixint altra volta l'allau de perversió més refinada quan s'ha rebut l'adob de la instrucció.

Comprenent-ho així, la Protecció a la Infància fa que l'ambient familiar regni en totes les seves institucions, perquè els asilats i protegits retrobin en el que sigui possible aquell caliu de la llar, de la família, del poble on s'ha nascut i s'ensinistrin en la lluita per la vida i a bastar-se a ells mateixos, i mostrin de retop el seu agraïment per a la Institució un cop n'han sortit.

L'agraïment no és, per desgràcia, una virtut freqüent en l'espècie humana, i així no és pas molt rar el cas de no recordar-se mai més de les persones o institucions dels qui s'han rebut beneficis. Els alumnes no es recorden dels segons pares que són els mestres, i — oh ingratitud inconcebible! — aquella setmana vergonyosa de fi de juliol de l'any 1909, alguns dels ex-asilats cremaren per llurs pròpies mans els edificis on havien rebut el benefici de la instrucció i del pa espiritual i material. Cap dels qui romangueren per espai d'alguns anys dintre aquelles mansions incendiades no foren prou ardits per a oposar-se a aquella horrible devastació.

Doncs bé; nosaltres podem fer constar que bona part dels qui han sortit de l'Asil-grup benèfic de la Protecció a la Infància, periòdicament i per pròpia voluntat, van a visitar la casa, i el seu director volgut, i el personal a qui estigueren subjectes. Quatre milions de nois francesos havien passat per les aules dels collegis dels Germans de la Doctrina Cristiana, i ni llurs pares, ni els deixebles tampoc no impediren que aquells fossin bandejats de França, confiscats i venuts els seus béns i exiliats lluny de la Pàtria els seus mestres i benefactors.

Els ex-... (anàvem a completar la paraula amb el nom vulgar conegut, mes com que és deshonrós, no volem pas ferir els sentiments dels que avui són persones regenerades, honrades i dignes), els ex-... de Barcelona estimen i regracien als qui els han tret de la vida de la cràpula i del vici. Per molts anys! Déu faci que prosperin tan belles obres i que es multipliquin les ànimes bones per a remeiar tanta misèria.

J. GUILERA VILLARREAL

Lliçó de coses

En el Centre Moral del Poble Nou

Conforme prometérem, assistírem amb molt de gust a la que bé pot anomenar-se la festa major del Centre Moral del Poble Nou, celebrada el passat diumenge.

No tot l'atraient programa que publicàrem pogué portar-se a cap. En virtut de la proclamació de la llei marcial, l'acte de la tarda quedà demorat fins a la diada de la Mare de Déu de la Mercè, i, a jutjar per les funcions del matí i la gentada que acudí al Centre i les adhesions rebudes, hauria estat un acte lluïdíssim. L'home proposa i el canó disposa...

La premsa d'informació ja dóna compte de la part de festa que fou possible de portar a bon terme, però a CATALUNYA SOCIAL cal dir alguna cosa més.

I ço que cal dir és que el Centre Moral del Poble Nou és una meravella social de primer ordre que cal veure-la per creure-ho.

Amablement acollits per la Junta Directiva, aprenguérem primer la història gloriosa, encara que fatigosíssima, de la institució, i després veiérem i palpàrem, per dir-ho així, els seus fets eloqüentíssims.

I els seus fets no tant excelleixen en el formós palau que visitàrem, com en la jovenalla ardida, simpàtica i brillant, que ha educat i format al redós seu el Centre Moral. Aquest és el fet principal dels seus anals. Aquest és el fruit saborós de tants d'anys de treballs incomptables, d'esforços heroics, d'actuacions encertades, que suposen en els elements directors i en els elements dirigits un cúmul de virtuts i aptituds verament admirables.

I l'admiració creix encara en fer-se hom càrrec del terreny erm en què començaren els treballs de l'entitat. Mentre el desbrossaven, aquells braus apòstols havien de lluitar amb una sèrie d'enemics externs poderosos i traïdors. El Poble Nou ha estat sempre camp abonat per a tota mena d'enemics de la nostra fe i de l'acció social catòlica. Jueus i maçons, protestants i lerrouxistes, arrelaren allí i propagaren llurs idees i corromperen el poble amb una insídia i una empenta letal i abassegadora. Semblava impossible que la minúscula entitat que era aleshores el Centre Moral, afeblit per crisis de tota mena i canvis de nom i de programa, pogués oposar-se amb fermesa a l'allau que de totes bandes li queia al damunt i el feia trontollar com una barqueta en mig de la mar abraonada. Però Déu l'ajudà visiblement aleshores i sempre, i avui dia el petit i desgarbat local social d'anys enrera s'ha convertit en el magnífic palau que de cara a la gran urbs barcelonina, en el barceloní i progressiu carrer de Pujades ha construït com per art d'encantament.

El Centre Moral del Poble Nou pogué, per fi, acceptar la batalla que li presentaven enorgullides les forces sectàries i revolucionàries d'aquesta enorme barriada obrera. I oposant teatre a teatre, cinema a cinema, escola a escola, esports a esports, organismes a organismes, ha aconseguit de posar a ratlla tots els seus enemics i fer-los adecentar els seus espectacles constituint, al rovell de l'ou del Poble Nou, un nucli imponent i selecte de persones de tots els

estaments socials de tota edat i condició, predominantment de joves, que augura dies triomfals i de benaurança per a la dita barriada, metròpoli de les classes humils treballadores. I el Centre Moral del Poble Nou té una ànima purament catòlica; piadosa, però ardida; prompte sempre a l'acció i al sacrifici.

Això, que prou poguérem contrastar en els actes devotíssims del matí i en l'acte solemne de la benedicció del palau social, explica l'obra pasmosa que ha portat a cap darrerament.

Perquè el local social és un vertader palau, senzill i grandiós, auster i bellíssim. Tot en ell està ben ensopegat. Des del pati d'entrada i l'escala d'honor fins al magnífic teatre, digne d'una gran ciutat, i l'espaiosa biblioteca, que serà un rusc cultural exemplar, tot respira vida i intelligència, clara visió dels fins i experta conjuminació dels mitjans, gust exquisit i sobrietat elegantíssima. No hi sobra res, ni hi falta res.

I què dir de la sèrie de locals destinats a escoles? Amples, elevats, airejadíssims, plens de llum, lleugerament colorejats, perfectament disposats, amb tots els moderns atuells pedagògics, amb tots els millors mitjans necessaris.

No és estrany que la inspecció oficial quedés admirada en visitar-los, i tothom, com nosaltres mateixos, prendat en veure'ls.

Els salons destinats a cafè i esbarjos, a juntes i conferències, a descans i converses, són tots fets expressos i de capacitat més que suficient, somrients i eixerits.

I, descendint a interessants menudències, direm que la cuina és com de gran hotel, i la part higiènica d'excusats i lavabos, verament luxosa en tots els pisos.

I encara queda una cosa notable per lloar i admirar, i és l'escenari del teatre i la maquinària de tramoia. Espaiós i ben arreglat, s'hi poden donar tota mena d'espectacles, per sorprenents que siguin, amb una comoditat i una facilitat com en cap altre teatre. És l'última paraula en l'art mecànic escènic.

Ara bé. Tot aquest cúmul ingent de mitjans d'acció popular-social s'ha obtingut gràcies a un grup de benemèrits ciutadans i excellentíssims catòlics els noms dels quals no ens deixen estampar per modèstia sols comparable al seu valer i la seva abnegació. Però, com deixar de dir que el primer president de l'entitat originària fou un company nostre, avui absent, el bon amic Guilera Villarreal? Com callar el nom del president actual, en qui es resumeixen totes les virtuts dels altres, don Josep Gili i Muret?

I, sobretot, com no honorar citant-lo el nom del Censor del Centre Moral, i ànima de tot, reverend don Pius Bosch i Crous, a qui tantíssim deu també, en el seu alt ministeri rectoral, la popular barriada?

Aquesta constellació de noms illustres en els anals del Centre Moral pot segurament augmentar-se amb altres tan preats com els dels senyors Oliva Lacoma, Botey, etc., però temem faltar al compromís contret a què abans alludírem.

I ara dues paraules importantíssimes per acabar. Ens consta que no tot seran comèdies (sempre de bona llei i honestíssimament exposades), ço que es donarà en el magnífic local del teatre.

Tan esplèndid lloc serà com un temple de l'art i una aula de la ciència. Concerts, audicions, aplecs, conferències, certàmens, exposicions, cursos apologètics, espectacles culturals... Tot hi cabrà i per a tot pot servir la superba sala i els locals adjunts.

Hi ha el projecte (i en el Centre Moral del Poble Nou els projectes es converteixen fàcilment en realitats), que ocupin la tribuna de l'entitat totes les eminències religioses, científiques, literàries, artístiques, etc., que més puguin contribuir a l'edificació i illustració i gaubança dels socis del Centre i àdhuc de les persones que li són afectes, com també, en determinats casos, dels veïns de la barriada.

Nosaltres ens sentim i serem parroquians d'un focus cultural i recreatiu tan intens i formós com aquest del Centre Moral del Poble Nou.

S.

Llibres nous

El Màrtir de l'Eucaristia. — Drama en dos actes per a nois, original de Mn. Tomàs Bellpuig, Prev. — Foment de Pietat Catalana, Duran i Bas, 11, *Barcelona,* 1926.

Obreta molt a propòsit per a escoles, patronats i institucions pedagògiques totes.

Vida de Sant Estanislau de Kostka, Novici de la Companyia de Jesús, per Mn. Josep Arderiu Tió, Prev. — Foment de Pietat Catalana, Duran i Bas, 11, *Barcelona,* 1926.

La vida de Sant Estanislau de Kostka és una vida angèlica i la lectura d'aquest opuscle, excellentment compost, ha de servir sens dubte a la joventut, per a espiritualitzar-la, amb la qual cosa no cal dir que el servei a prestar per aquest fulletó és immens.

Vida de Sant Lluís Gonzaga, Patró de la Joventut, per Mn. Josep Arderiu Tió, Prev. — Foment de Pietat Catalana, Duran i Bas, 11, *Barcelona,* 1926.

Sant Lluís Gonzaga, model de la joventut, ha d'ésser conegut forçosament d'ella. La joventut moderna no té dret a ignorar l'existència de Sant Lluís. Per això, la vida d'aquest sant, popularitzada per mitjà del fulletó que bibliografiem, prestarà un bon servei a la causa de l'espiritualitat entre la nostra gent.

Temari d'estiu

Calor - Eixut - Viatges - Banys - Cremes...

La calor és el tema obligat d'estiu. La primera salutació, l'últim comiat... — Quina calor que fa! — Guardeu-vos de la calor!

Com si la calor no fos cosa tan normal i necessària a l'estiu com el fred a l'hivern. Déu nos en guard d'un estiu fredolic!

La calor en aquest temps és sanitosa. Els pagesos la desitgen. Quan seguen sota aquell bat de sol i "suen la gòtima", que diuen ells, criden: "Ara va bé!" Quan baten, la falta de calor és causa de "panada". S'esguerra la batuda. No reïx.

L'època de l'any en què es mor menys de gent és ara.

"La suor és salut", diu el poble.

I diu veritat.

* * *

La calor és poc polida. Els pagesos van espitregats. En moltes hortes els hortans sols vesteixen camisa i calçotets, blancs quan se'ls posen, però, poc després...

A ciutat hi ha una selecció de rics ben vestits, però la generalitat dels homes...

És el temps d'anar en mànegues o en cos de camisa. És veu cada abdomen burgès que fa basarda!

Del vestit de les dones val més no parlar-ne. Entre la moda i la calor a penes van vestides. És un escàndol!

* * *

Ha plogut molt, però desastrosament — com si Déu hagués dit: us donaré aigua, però tal com la mereixeu— mes cal parlar de l'eixut.

Un diari de Madrid dóna la culpa de l'escassedat d'aigua al famós ministre Mendizàbal, fautor principal de l'anomenada desamortització, ço és: el robatori, oficialment decretat, dels béns que posseïen l'Església, les Ordes religioses, els Municipis, les institucions de Beneficència, els Collegis i les Universitats.

Per a consolidar aquest que Menéndez i Pelayo qualificà encertadament de "inmenso latrocinio", s'inventà una frase que va tenir molt d'èxit: *Manos muertas.* Com si diguéssim: aqueixos béns en poder de les dites entitats no prosperen ni deixen prosperar perquè no tenen mans per a cultivar-les.

I vingueren les *mans vives,* i per deu cèntims (aleshores se'n deien quatre quartos), s'apoderaren d'infinitat d'hisendes i d'incalculables riqueses. I a fi de fer diners començaren a tallar boscos arreu d'Espanya.

I d'aquí l'eixut.

Deixaren pelat com un jonc el territori i el poc que deixaren per pelar les *mans vives,* ho estan repelant les mans estúpides o barroeres dels seus successors.

Als pobres frares, aleshores, els passaren coses d'allò que ara en diuen estupendes els joves *bien.* Primerament els calumniaren. Segonament els assassinaren. Tercerament els cremaren els convents. I per fi i coronament de l'obra els robaren ço que restà del saqueig i de l'incendi. Tota la nació quedà coberta de runes magnífiques, moltes de les quals encara perduren, i tots els camps clapats de destralejaments, que encara es repeteixen...

I tornem-ho a dir: d'aquí l'eixut.

En veritat, es faria un fort greuge a les potes anorreadores del cavall d'Atila si se les comparés a les *mans vives* del ministre Mendizàbal, l'autor principal de la desamortització civil i eclesiàstica que provocà la ruïna d'Espanya.

* * *

A l'estiu viatja tothom. No és pas el millor temps per a viatjar, però la fallera d'"anar a fora" omple els trens i els punts propicis a l'estiueig.

Això de propicis és un dir. Molts d'ells resulten una presó a camp lliure, amb una fauna per dins que Déu n'hi do, i una flora per fora tan esflorada que no dóna lloc a cap esbarjo bonic, i una sequedat pertot arreu que esgota les fonts i deixa que la pols ho cobreixi tot com una blanca mortalla...

I no parlem dels autos que fan impossible els passeigs pels llocs millors, i de les "colònies d'antics estiuejants" que no deixen pels forasters res més que allò de "cal si en queda", i dels preus exagerats dels lloguers i dels queviures i de tantes exigències com comporten les festes, les excursions, les modes, etc.

Quants estiuejants barcelonins enyoren la relativa pulcritud de Barcelona, els seus passeigs i els seus parcs, els seus fresquívols llocs, les seves moltes comoditats, les ombres cobejades, els banys de mar, els bars llaminers, les festes de barri, etc., etc., etc.

* * *

És clar que els banys, sobretot els de mar, constitueixen un tema d'estiu remarcable.

Mes, com parlar-ne després del que ja s'ha dit en aquestes mateixes planes? La moral cristiana està foragitada de quasi totes les platges de banys. Tot el vocabulari de la decència racial — pudor, honestedat, recatament, vergonya, modos, etc., etc.—ho ha estat també.

La promiscuïtat sexual és absoluta. El jovent va per un cantó i les "mamàs" per l'altre. El desnú, més o menys artístic, s'*estudia* com en una Acadèmia de pintura. I les *mamàs,* bada que bada!

Els banys de sol són, si cap, més escandalosos que els banys d'aigua. Les persones s'arrosseguen per la grava a tall de... banyistes.

Ara, en algunes platges de moda l'han donat per ballar homes i dones amb trajo de bany.

Però recordem-nos que a la luxosíssima platja belga d'Ostende, el mes de juliol de l'any 1914, la colònia alemanya hi ballava també abillada així, i que en aquell mateix mes esclatà la Gran Guerra. Pocs dies després, no molt lluny d'allí, molts d'aquells banyistes també ballaven... dins d'un infern de foc...

* * *

Ara, a l'estiu, és el temps abonat per a les cremes de boscos.

Alguns diuen que per efecte de les intensíssimes calors es cala foc espontàniament en les arbredes eixarreïdes, seques. No és pas veritat.

Així com no es dóna la generació espontània, com creien molts savis — oh, la Ciència amb lletra majúscula! — fins que Pasteur els va fer baixar del ruc, tampoc no es dóna el foc espontani en els boscos. Cal que una imprudència, o una mà criminal, n'hi calin.

Allí on hi ha prohoms o guardaboscos complidors del seu deure, que poques se'n registren de cremes!

Quan hom recorda aquella Guàrdia Rural que la Revolució de setembre abolí perquè era una bona institució i li feia nosa, i recorda, demés, els bons serveis que prestava al defora, pensa en ço que serien de poblades les muntanyes avui calbes i pelades.

No hi hauria tantes inundacions, ni tantes fonts eixutes, ni tants rius secs, ni tants camps assedegats, ni tantes desgràcies com registrem cada estiu a causa de tantes devastacions i de la inútil política forestal que pateix Espanya.

C. DE LES SS.

D'ací i d'allà

Mustafà Kemal pot estar satisfet de la rectitud dels tribunals que han sentenciat a mort els polítics que varen pendre part en el complot contra la seva preciosa vida.

Malgrat haver estat frustrat l'atemptat, Mustafà Kemal ha volgut que brandés dalt de la forca el cos dels seus enemics.

Aqusta és la pietat mahometana.

Aquest fatídic personatge que el poble no vol, tard o d'hora caurà.

Els tirans tenen construït el palau damunt l'arena. De moment, troben seguidors que els obeeixen cegament, però després són abandonats.

Avui no es pot governar a cops de fuet. El poble després de lluites aferrissades ha aconseguit drets que ningú no li pot arrabassar.

Els reus abans de morir s'han declarat innocents. Aneu a esbrinar si el complot és o no una farsa.

No és la primera vegada que s'inventen complots per a llençar el deshonor damunt un partit o bé per a perdre determinades persones.

* * *

L'estiu passat tothom es planyia que els núvols passaven damunt els nostres camps assedegats i s'allunyaven sense fer caure l'aigua cobejada.

Aquest any la gent es plany de massa aigua. Aquestes pluges ens acabaran d'aigualir. En pocs dies han caigut a Barcelona dues mànegues d'aigua.

Qui sap si Déu ens les envia perquè les aprofitin les senyores que les han perdudes!...

* * *

Els representants de les nacions que han assistir a la conferència de la Lliga de les Nacions, no han volgut donar un lloc a Espanya a la comissió permanent.

L'òrgan oficiós del Govern diu, amb el seny que el caracteritza, que Espanya no ha sofert cap derrota, car si bé no ha estat admesa, en canvi ha sonat molt a l'estranger el seu nom.

És llàstima, però, ara que governa Espanya un gran patriota que ha aconseguit bandejar els polítics que n'havien fet de crespes, que no hagi estat atesa la seva petició.

* * *

Un senyor que es diu Navarro Costabella ha publicat una novella realista.

Nosaltres, que som molt sincers, de les novelles realistes en diem novelles brutes.

Si les coses segueixen així, caurà en descrèdit la literatura catalana.

Hi ha gent que creu que és millor que es publiquin aquesta mena d'obres perquè així tenim de tot.

Quin orgull per nosaltres, si poguéssim dir que en català únicament es publiquen obres selectes! És que si us trobeu en un jardí curull de roses exuberants, trobareu a mancar les erugues rossegadores?

Abans es publicaven pocs llibres, però eren selectes. Ara se'n publiquen molts i dolents.

No podrien purificar la seva ploma, aquests senyors que escriuen novelles llordes?

És que existeix algun escriptor que hagi immortalitzat el seu nom escrivint sutzures?

Si únicament saben veure de la vida l'aspecte groller, és preferible que llencin la ploma al foc.

Ells hi guanyaran i nosaltres també.

* * *

Els bolxevistes no ens han dit encara com els ha provat el viatge a la lluna.

És que no ha donat bon resultat aquell coet que els havia de transportar a la lluna?

Llàstima que no hagin pogut realitzar aquest arriscat viatge.

Segurament si en el satèl·lit de la terra haguessin fet l'apologia del comunisme els llunàtics haurien exclamat: "Companys, entorneu-vos-en a la terra, que això és la lluna".

Ai! però qui sap si se'ls haurien quedat!...

* * *

Sembla que a Grècia la política no fila prou prim.

Ningú no es recorda del general Pangalos, que s'havia fet la il·lusió, com tants d'altres, que era el salvador de Grècia. Però es veu que les guarnicions d'Atenes no accepten el Govern Condilis.

D'això sí que se'n diu jugar a fer revolucions.

A Grècia juguen al pim-pam-pum amb els governants.

Avui n'enlairen un i l'endemà el fan caure.

El poble demana un govern nacional integrat pels representants de tots els sectors polítics.

És veu que al món encara hi ha una mica de seny.

* * *

Els minaires anglesos van retornant al treball.

Han dit els diaris que el senyor Cok, propietari d'unes mines importants, ha donat facilitats perquè els obrers retornin al treball.

Quina llàstima que a Espanya no hi hagi un propietari de mines que es digui Cok.

Aquell ministre de Foment s'hauria estalviat de fer un paper ridícul.

Després de visitar les mines de carbó d'Astúries, digué als seus acompanyants, amoixant-se la barba: "¿No hay por aquí minas de cok?"

Els que ho varen sentir encara riuen.

* * *

Sembla que ja és un fet la celebració d'una assemblea nacional.

Els que s'han entusiasmat més amb aquesta idea, han estat els propietaris dels Hotels de Madrid.

* * *

Un grup de funcionaris municipals està fent gestions per a constituir un sindicat professional d'Empleats i Obrers (Sindicat Lliure).

Abans únicament existia un sindicat que acoblava tots els funcionaris de l'Ajuntament, ara n'hi haurà dos.

Segurament els iniciadors han tingut en compte el lema: divideix i vencerás.

El que passa

ESPANYA ENDINS

La censura ens deixà sense cap ni peus aquesta secció la setmana última. No és que diguéssim res de nou, ni gran cosa de vell i que no sabés tothom. Però l'alt criteri del censor creié convenient fer córrer el llapis roig, i vet aquí mitja secció al cove.

Aquesta setmana, verament, hom no sap de què parlar. Els esdeveniments, per altra banda, han parlat prou fortament i vénen a ésser com els peixos que es porten l'oli: no cal comentar-los ni ens deixarien fer-ho, que és una altra cosa.

Salvat el principi d'autoritat, la solució del conflicte forçosament haurà d'ésser molt ponderada.

El temps ens farà profetes.

Altrament la contestació de Primo de Rivera, cortesament i afablement negativa, als requeriments d'Anglaterra i de França per tal que Espanya no s'allunyés de la Societat de Nacions, era de preveure. Les dues potències que han negat altra volta, subrepticiament, els drets d'Espanya sobre Tànger, no podien esperar que aquesta accedís a fer-los el joc en la Societat de Nacions.

ESPANYA ENFORA

França està neguitosa per no haver aconseguit que Polònia i Espanya ocupessin el lloc que es mereixien en la C. P. de la repetida S. de N. L'únic mitjà de contrarestar la influència d'Alemanya en el si de la gran entitat internacional, era l'entrada de França i Polònia en la C. P.

Anglaterra no ho ha volgut, i ha triomfat Anglaterra. Aquesta nació necessita d'una França debilitada i temorenca i d'una Espanya sagnada i ben fermada. I amb una o altra forma aquesta política li reïx a la Gran Bretanya.

Però la 7.ª Assemblea de la S. de N. que aquests dies ha obert les seves portes a Ginebra, no resulta tan apacible com altres vegades. La sessió d'obertura, molt solemnial, com és de suposar, reflectí una inquietud i un nervosisme alarmants. Els fundadors, amos i directors de la S. de N. noten quelcom que no havien notat mai.

Senten com si de les mans llurs s'escapessin les regnes que fins avui dia tenien adherides a la pell, com si fossin cosa pròpia i inalienable. Al cap i a la fi, França i Anglaterra engendraren a Versalles la S. de N. Però el temps no passa en va i ell està rectificant, amb mà suavíssima però indomable, ço que a Versalles va fer-se a espatlles de la justicia i prescindint de la realitat.

La S. de N., o anirà posant-se d'acord amb la lògica de les coses i dins un pla d'equitat, o anirà decandint-se, decandint-se, fins a morir d'anèmia constitucional...

El tro gros de la setmana ha vingut d'Amèrica. El bon burgès que és Coolidge, el President de la gran República dels Estats Units, s'ha enfadat, amb raó, perquè els desarmaments navals acordats a la Conferència pacifista de Washington no es realitzen. Al contrari. Les potències firmants del pacte en comptes de complir-lo, se'n burlen. Totes segueixen armant-se com si tal pacte no existís.

Coolidge s'ha indignat. I com si no esperés altra cosa que aquest manifest incompliment del pacte per a armar-se al seu torn, acaba d'amenaçar al món enter amb una hegemonia universal aèria que posaria totes les nacions de la terra en esclavatge.

Que els Estats Units tenen avui dia potència econòmica per a portar a terme aquesta greu amenaça, no hi ha pas dubte; però Déu l'en guard a Coolidge que sota la pressió de les seves amenaces es formessin els Estats Units d'Europa, com ja hi pensen els homes previsors que es captenen del seu esdevenidor, perquè aleshores... Fóra curiós un duel entre la ciència alemanya, per exemple, i la riquesa ianqui, per a conquistar aquesta hegemonia.

Val a dir que també en els Estats Units no han parat mai les construccions navals, menys o més ajustades amb el susdit pacte.

De Mèxic arriben poques noves i quasi totes tendencioses. Conforme diguérem, el govern del Neronet de Calles ha convertit la nació en una immensa tomba, impenetrable, per tal que res no se sàpiga de les seves malifetes i no se senti ni el ressò dels gemecs de les víctimes que ocasiona.

Però la protesta del món catòlic persisteix, alta i ardida, i els catòlics ianquis no paren un moment perquè el seu govern, en comptes de facilitar la tirania política de Calles, la faci impossible.

Respecte de la persecució iniciada a Guatemala, arriben alguns detalls interessants. Aquell govern diu que no perd el temps incautant-se dels edificis religiosos, sinó que els fa destruir fins als seus ciments. Es l'odi satànic dels maçons que voldrien desarrelar del món fins el nom santíssim del Crist.

Que en són de beneits, en mig de tot, aquests homes!

Aquest número ha passat per la censura governativa

Noticiari

ESPANYA

Errada. L'haver-se deixat una coma en la primera paraula de la segona ratlla del primer article, "quatre", dóna motiu a un erro estupend.

Cal esmenar-lo.

—Ha revestit, com era de preveure, magna importància l'Assemblea Mariana de Covadonga, marcant orientacions marianes de veritable transcendència religiosa-social.

—Durant el passat mes d'agost la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la xifra de 17.036.199 pessetes, i ha pagat per reintegres d'estalvi, terminis mensuals de pensió i capitals diferits reservats, 14.899.830 pessetes. Resultant, per tant, una diferència a favor de les imposicions de 2.136.369 pessetes.

En 31 del referit mes, el saldo d'operacions de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ascendia a 247.144.102 pessetes, de les quals corresponen 209.628.645 a estalvi a la vista; 7.709.966 a estalvis diferits i 29.805.491 a segurs socials.

Durant l'esmentat mes abonà 378 subsidis de maternitat d'import total 18.900 pessetes, concedits a les mares obreres que han acreditat trobar-se inscrites en el Règim de Retirs Obrers i haver complert les altres clàusules que regulen la concessió del subsidi. Per pagaments de pensions de capitalització a favor d'obrers que han arribat ja als 65 anys la Caixa ha satisfet 19.276'42 pessetes, i també ha abonat 21.150 pessetes en concepte de 33 bonificacions extraordinàries de 350 pessetes cadascuna, i 24 de 400, concedides a 57 vells majors de 65 anys que, havent ja percebut l'import del seu compte de capitalització, han estat compresos en el repart de la quantitat procedent del recàrrec per al Retir Obrer sobre les herències de cinquè grau i estranys.

—Ha començat la tramesa de bestiar boví de Iugoeslàvia per tal de millorar aquest ram de la nostra producció.

—Ha mort a Salamanca una velleta, donya Gonçala Santana, que ha deixat una grossa fortuna per a obres religioses, de beneficència i de cultura popular. A les Germanetes dels Pobres els deixa 50.000 pessetes per a la capella.

—Segons dates estadístiques, a Barcelona, en l'última dècada, ha disminuït notablement la mortalitat i ha crescut, encara que no en la mateixa proporció, la natalitat. No tot han d'ésser males noves.

—Els últims temporals han ocasionat molts d'estralls a les collites pendents, però n'han salvat moltes que l'eixut posava en perill.

—En les comarques industrials de Catalunya comença a fer-se angoixosa la situació dels obrers per la manca de feina. Les famílies obreres comencen a emigrar.

—Per primera vegada s'ha aplicat el decret-llei referent als beneficis als pares de famílies nombroses. Publica la *Gaceta* una Reial ordre d'Instrucció Pública autoritzant el rector de la Universitat de Sevilla, Facultat de Medicina de Càdiz i el director de l'Institut de Càdiz, perquè puguin concedir matrícula gratuita en tots llurs estudis als següents estudiants: Andreu Mozo Carrancio, primer any de medicina; Lluís Mozo Carrancio, quart any de medicina; Felip Mozo Carrancio, quart any de Batxillerat, i Jesús Mozo Carrancia, segon any de Batxillerat.

Aquesta concessió es fa en virtut de la instància presentada per don Aureli Mozo Gonzàlez, mestre oficial de la ciutat de Càdiz, en el document de la qual sollicita la concessió de matrícula gratuita per als seus fills, fonamentant-se en què, com a pare de vuit, està comprès en els beneficis que concedeix el decret de 22 de juny de 1926, el qual extrem acredita amb les partides de naixement corresponents.

—El Círcol Barceloní d'Obrers de Sant Josep (Duran i Bas, 9, pral.), obrirà les classes del curs vinent el pròxim dia 13; ja s'ha obert la matrícula, gratuita, tots els dies de set a nou de la nit.

Aquestes classes han quedat ampliades. Hi haurà classes per a senyoretes i una classe de francès.

L'horari serà el següent:

Lectura, escriptura, aritmètica, etc., per a senyoretes, de set a vuit, diària; per a joves, de vuit a nou.

Dibuix lineal i artístic, per a senyoretes, de set a vuit, i per a joves, de vuit a nou. Aquesta classe és també diària.

La classe de francès es celebrarà els dilluns, dimecres i divendres, de nou a deu.

A més a més, aquest any ha quedat reorganitzada la classe de catecisme per a nens i nenes, que es celebrarà els diumenges, de tres a quatre de la tarda.

El Círcol comunica als alumnes premiats en el curs passat, que el repartiment de premis tindrà lloc el pròxim dia 12 a les quatre de la tarda.

ESTRANGER

El govern turc d'Angora continua penjant ministres titllats d'infidels. Es un home molt executiu Kemal, però a cada... ministre li arriba el seu Sant Martí.

—El Reichbank alemany concedeix als agricultors crèdits sobre els fruits, fins el 60 per 100 del seu valor.

El mateix que el Banc d'Espanya...

—A Itàlia és objecte d'una viva oposició la institució del Jurat per part de tots els sectors socials illustrats. La realitat pot més que les ficcions, i aquesta de la "justícia popular" no resisteix, pràcticament, la més lleugera crítica.

—Acusats d'especulacions il·lícites, han estat executats quaranta banquers xinesos. Si ho haguessin fet així a França, tal volta no estaria financierament tan malament com està.

—A les escoles d'Anglaterra, d'ací avant, s'ensenyarà als nens l'ús del telèfon, com en els Estats Units. Pobres telefonistes!

—No podem sortir d'anglesos. A conseqüència de les opinions de la premsa ianqui sobre el tipus de dona que serà de moda el pròxim hivern, els diaris anglesos han obert un concurs de dones, a Folkestone, per a triar el tipus àrbitre de l'elegància femenina hivernal. De les opinions i dels tipus parisencs ja no en parlen tan solament. A veure si els pobles saxons s'alliberaran abans que Itàlia de la tirania de les modes de París.

Exigi ' hu l'adjunta marca registrada

XAROP PUIG

preparat per Z. Puig.—RIPOLL

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies, bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

De venda: En totes les farmàcies i centres d'específics.

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÁNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New-York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dóna allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

JARABE OSTEOGENO GENOVE

de fosfato monocálcico puro

Es el reconstituyente más poderoso y eficaz para la infancia y la decrepitud, aunque se esté en buenas condiciones naturales.

Indispensable y para la infancia **Desarrollo**

en el **Embarazo,** en época de y **Dentición.**

Indicadísimo en la **Anemia, Tuberculosis Osea, Fracturas, Mal de Pott, Raquitismo, Caries.**

DE VENTA:
EN LA FARMACIA DEL AUTOR
Teléfono 2018 A.

FARMACIA GENOVE BARCELONA

RAMBLA DE LAS FLORES, 5
BARCELONA
y en las principales de España

FRANQUEO CONCERTADO

Ja ha sortit el primer volum de

La Bíblia en Català

Comentada i traduïda dels textos originals pels
MONJOS DE MONTSERRAT

EL GENESI

per Dom Bonaventura Ubach

Preus de cada volum

Paper japó	**200 ptes.**
Paper fil	**60 »**
Paper verjurat (amb reiligadura) .	**30 »**

Prospectes i subscripcions: **MONESTIR DE MONTSERRAT**

ATENES A. G.—Provença, 187.